

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0825U000586

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 18-02-2025

**Статус:** Запланована

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Косаченко Владислав Сергійович

2. Vladyslav S. KOSACHENKO

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 032

**Назва наукової спеціальності:** Історія та археологія

**Галузь / галузі знань:** гуманітарні науки

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** 032 «Історія та археологія»

**Дата захисту:** 15-04-2025

**Спеціальність за освітою:** 032 «Історія та археологія»

**Місце роботи здобувача:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 7568

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125674

**Місцезнаходження:** вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125674

**Місцезнаходження:** вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 03.29, 03.01.21

**Тема дисертації:**

1. Театральні заклади Чернігова у XX–XXI ст.
2. Theatrical institutions of Chernihiv in the 20th–21st centuries.

**Реферат:**

1. У дисертаційному дослідженні на основі всебічного аналізу архівних документів, публікацій, спогадів та інших джерел з'ясовано ключові аспекти історії театральної діяльності в м. Чернігові. Дослідження охоплює період від заснування театральних закладів до їхнього функціонування сьогодні. Методологічною основою дисертації є загальнонаукові принципи історичного пізнання: історизм, об'єктивність, логічність, багатофакторність і пріоритет документальних фактів. Упродовж дослідженні застосовано загальнонаукові методи, серед яких конкретно-пошуковий, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, аналогії, моделювання, конкретизації та системного аналізу. Також використовувалися спеціальні історичні методи, зокрема хронологічний, контент-аналізу, періодизації, актуалізації, історико-структурний, історико-типологічний, біографічний та просопографічний. Крім того, застосовувались спеціальні джерелознавчі методи, як-от: евристики, класифікації, герменевтики. Дослідження театральних закладів м. Чернігова XX–XXI ст. є

важливим складником характеристики культурно-просвітницького розвитку регіону, проте на сьогодні бракує комплексних наукових праць на цю тему. Театри міста відігравали ключову роль у формуванні культурної свідомості та відображали суспільні зміни через мистецтво сцени. Незважаючи на це, більшість наукових робіт присвячені окремим аспектам історії театрів, не охоплюють загальної картини їхнього розвитку та впливу на населення. Внесок науковців, таких як Г.В. Самойленко, Ю.В. Якубіна, Л.В. Студьонова, Л.Т. Зайчик та інші, є важливим для розкриття ролі театрів у культурно-просвітницькому житті м. Чернігова. Крім того, студії, присвячені історії театрів, презентували безпосередні учасники подій, зокрема Г.С. Касьянов, В.І. Ващаєв, А.О. Пушкіна та інші. Їхні мемуари, есе та літописи дають змогу зрозуміти специфіку функціонування чернігівських театрів у різні історичні періоди та їхній вплив на культурне середовище регіону. Джерельну базу дисертаційного дослідження складає комплекс джерел, що зберігаються у фондах Центрального державного історичного архіву України в м. Києві; Центрального державного архіву громадських об'єднань України (далі – ЦДАГО), архіву Інституту історії України НАН України, а також в електронній бібліотеці Інституту історії України НАН України, Галузевого державного архіву Управління Служби безпеки України в Чернігівській області (далі – архів УСБУ в Чернігівській області); Державного архіву Чернігівської області (далі – ДАЧО); Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки імені В.Г. Заболотного; Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України; Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Софії та Олександра Русових; бібліотеки Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Опрацьований комплекс джерел можна умовно розподілити на декілька груп. Перша група охоплює періодичні видання міста Чернігова ХХ–ХХІ ст., як-от «Деснянська правда», «Голос України», «Комсомольський гарт», «Чернігівське слово», «Більшовик», «День», «Чернігівський південь», «Чернігівські відомості». Ці видання містять багатий фактичний матеріал щодо різних аспектів діяльності театральних закладів міста. Друга група являє собою ділову документацію, яка охоплює управлінські, нормативні та звітні матеріали про діяльність театрів у м. Чернігові, що зберігаються в державних архівах та архівах театральних закладів. Третя група складається з мемуарів, студій та есе діячів культурно-просвітницької сфери, які в різні періоди працювали в театрах м. Чернігова й пропонують свій погляд на театральне життя. Четверта група джерел охоплює кінофотофондоменти, що зберігаються в архівах, музеях та бібліотеках і відображають візуальні аспекти театального життя. П'ята група містить зображальні матеріали, такі як малюнки, ілюстрації (сюжетні ілюстрації до вистав та постанов, ілюстрації, оголошення репертуару театрів), оригінальні афіші та фотографії, що зберігаються в архівах театрів та приватних колекціях. Шоста група джерел представлена паспортами будівель, у яких розміщені театри, серед яких є пам'ятки архітектури місцевого значення.

2. The dissertation research, based on a comprehensive analysis of archival documents, publications, memoirs and other sources, clarifies key aspects of the history of theatrical activity in the city of Chernihiv. The research covers the period from the founding of theatrical institutions to their functioning today. The methodological basis of the dissertation is the general scientific principles of historical knowledge: historicism, objectivity, logic, multifactoriality and the priority of documentary facts. Throughout the research, general scientific methods were applied, including specific search, analysis, synthesis, induction, deduction, analogy, modeling, concretization and system analysis. Special historical methods were also used, in particular chronological, content analysis, periodization, actualization, historical-structural, historical-typological, biographical and prosopographic. In addition, special source research methods were used, such as: heuristics, classification, hermeneutics. Research on theatrical institutions of Chernihiv in the 20th–21st centuries is an important component of the characteristics of the cultural and educational development of the region, but today there is a lack of comprehensive scientific works on this topic. The city's theaters played a key role in the formation of cultural consciousness and reflected social changes through the art of the stage. Despite this, most scientific works are devoted to individual aspects of the history of theaters, do not cover the overall picture of their development and impact on the population. The contribution of scientists such as G.V. Samoilenko, Yu.V. Yakubina, L.V. Studenova, L.T. Zaychik and others is important for revealing the role of theaters in the cultural and educational life of Chernihiv. In addition, studies dedicated to the history of theaters were presented by direct participants in the events, in particular G.S.

Kasyanov, V.I. Vashchaev, A.O. Pushkina and others. Their memoirs, essays and chronicles allow us to understand the specifics of the functioning of Chernihiv theaters in different historical periods and their impact on the cultural environment of the region. The source base of the dissertation research is a set of sources stored in the funds of the Central State Historical Archive of Ukraine in Kyiv; the Central State Archive of Public Associations of Ukraine (hereinafter referred to as the TsDAGO), the archive of the Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, as well as in the electronic library of the Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, the Branch State Archive of the Department of the Security Service of Ukraine in Chernihiv Region (hereinafter referred to as the USBU archive in Chernihiv Region); the State Archive of Chernihiv Region (hereinafter referred to as the DACHO); the State Scientific Architectural and Construction Library named after V.G. Zabolotny; the National Library of Ukraine named after V.I. Vernadsky of the NAS of Ukraine; the Chernihiv Regional Universal Scientific Library named after Sofia and Oleksandr Rusov; libraries of the National University "Chernihiv Collegium" named after T.G. Shevchenko. The developed set of sources can be conditionally divided into several groups. The first group includes periodicals of the city of Chernihiv of the 20th–21st centuries, such as "Desnianska Pravda", "Holos Ukrainy", "Komsomolskyi Gart", "Chernihivske Slovo", "Bolshevik", "Den", "Chernihivskyi Pivden", "Chernihivskie Vedomosti". These publications contain rich factual material on various aspects of the activities of the city's theatrical and educational institutions. The second group is business documentation, which includes administrative, regulatory and reporting materials on the activities of theaters in Chernihiv, stored in state archives and archives of theatrical institutions. The third group consists of memoirs, studies and essays of figures of the cultural and educational sphere who worked in the theaters of Chernihiv at different periods and offer their view on theatrical life. The fourth group of sources includes film, photo and audio documents stored in archives, museums and libraries and reflecting the visual aspects of theatrical life. The fifth group contains pictorial materials such as drawings, illustrations (plot illustrations for performances and productions, illustrations, theater repertoire announcements), original posters and photographs stored in theater archives and private collections. The sixth group of sources is represented by passports of buildings housing theaters, among which there are architectural monuments of local importance.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- Дорохіна Т.Ф., Косаченко В.С. Доля пам'ятки архітектури місцевого значення: кінотеатр імені Щорса в Чернігові. Сіверянський літопис. 2021. № 5. С. 51–57.
- Косаченко В.С. Пам'ятка архітектури місцевого значення – приміщення Чернігівського обласного філармонічного центру фестивалів та концертних програм. Сіверянський літопис. 2022. № 4. С. 24–30. DOI: 10.5281/zenodo.7378646.
- Дорохіна Т.Ф., Косаченко В.С. Чернігівський обласний академічний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. Сіверянський літопис. 2023. № 6. С. 41–51. DOI: 10.58407/litopis.230606.
- Косаченко В.С. Чернігівський обласний молодіжний театр. Сіверянський літопис. 2024. № 5 (179). С. 70–80. DOI:10.58407/litopis.240508
- Косаченко В.С. Театральне життя Чернігова: історія та сучасність. V Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «WAYS OF SCIENCE DEVELOPMENT IN MODERN CRISIS CONDITIONS». Дніпро,

Україна. 13–14 червня 2024 р. С. 101–103.

- Косаченко В.С. Музична освіта як осередок психологічної підтримки дітей під час війни: на прикладі музичних шкіл Чернігова. WayScience. Education via Distance Learning and other Pedagogical Challenges: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference. Дніпро, Україна. 9–10 вересня 2024 р. С. 67–68.
- Косаченко В.С. Сучасний стан кінотеатру імені Щорса у місті Чернігові. WayScience. Achievements of 21st Century Scientific Community: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference. Дніпро, Україна. 16–17 вересня 2024 р. С. 136–139.
- Косаченко В. С. Музичні школи Чернігова як осередок психолого-педагогічної підтримки дітей. Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя: Електронний збірник матеріалів XII Міжнародних і XXIX Всеукраїнських педагогічних читань. Чернівці : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2022. С. 147–151.
- Косаченко В. С. Життєвий шлях та творча діяльність директора-художнього керівника Чернігівського обласного молодіжного театру Геннадія Касьянова (1953 – 2018). International Scientific-Practical Conference: Current State and Priorities of Modernization of Science, Education, and Society. Орхус, Данія. 2024. с. 72–74.

**Наукова (науково-технічна) продукція:** аналітичні матеріали

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Дорохіна Тамара Федорівна

2. Tamara F. Dorochina

**Кваліфікація:** к. і. н., доц., 07.00.06

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125674

**Місцезнаходження:** вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернівці, Чернігівський р-н., 14013, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

## Офіційні опоненти

### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Веселовська Ганна Іванівна
2. Veselovska Hanna I.

**Кваліфікація:** д. мист., професор, 17.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

### Додаткова інформація:

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

**Код за ЄДРПОУ:** 26167849

**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія мистецтв України

**Ідентифікатор ROR:**

### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Салата Оксана Олексіївна
2. Oksana O. Salata

**Кваліфікація:** д. і. н., професор, 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

### Додаткова інформація:

**Повне найменування юридичної особи:** Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

**Код за ЄДРПОУ:** 02136554

**Місцезнаходження:** вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

**Ідентифікатор ROR:**

## Рецензенти

### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицун Юлія Миколаївна
2. Julia M. Gritsun

**Кваліфікація:** к. мист., 17.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

### Додаткова інформація:

